

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح الحاق یک تبصره به ماده (۱۹۰) قانون مقررات استخدامی

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی»

مقدمه

به موجب ماده (۱۹۰) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی، پرداخت حقوق و مستمری ماهیانه مربوط به شهدا و مفقودین و جانبازان غیرشاغل در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عهده بنیاد شهید و امور ایثارگران است. این امر موجب شده است بسیجیان و مشمولینی که از طریق سپاه پاسداران به جبهه‌ها اعزام شده و به افتخار جانبازی نائل آمده‌اند از دریافت حقوق و مستمری از صندوق بازنشستگی سپاه پاسداران محروم شوند. در حالی که اعزام‌شدگان توسط ارتش جمهوری اسلامی ایران به جبهه‌ها که به افتخار جانبازی نائل شده‌اند علاوه بر حمایت بنیاد شهید و امور ایثارگران، به موجب ماده (۱۵۳) قانون مربوطه از صندوق بازنشستگی ارتش به‌طور ماهیانه حقوق بازنشستگی و حقوق وظیفه خود را دریافت می‌دارند. این وضعیت موجب بروز احساس تبعیض بین مشمولین قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شده است و پیشنهاددهندگان طرح مذکور را بر آن داشته است که با ارائه طرح مورد نظر و با تسری مزایای ماده (۱۵۳) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران به مشمولین قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران، زمینه رفع این تبعیض ناروا را فراهم آورند.

بررسی طرح

در بررسی طرح الحاق یک تبصره به ماده (۱۹۰) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نکاتی چند قابل ذکر است؛ از آن جمله می‌توان به وجود احکامی مشابه در قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران و قانون استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اشاره نمود؛ که تشابه ماده (۱۷۱) از قانون استخدام سپاه و ماده (۱۵۳) قانون استخدام ارتش از مهمترین موارد می‌باشد. به عقیده طراحان چون جانبازان مشمول قانون ارتش علاوه بر حقوقی که از صندوق بازنشستگی ارتش دریافت می‌دارند از حمایت‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران نیز برخوردارند، این امر می‌بایست در خصوص بسیجیان و مشمولین اعزامی از طریق سپاه نیز وجود داشته باشد. اما به علت تعارض ماده (۱۹۰) با ماده (۱۷۱) از قوانین استخدامی سپاه، مشمولین از دریافت حق و حقوق خود بازمانده و موارد تبعیض بروز می‌یابد. همچنین در مقایسه قانون استخدامی سپاه و قانون استخدامی ارتش مشخص گردید که قواعدی مشابه در مورد جانبازان شاغل و غیرشاغل در هر دو قانون وضع شده است و قانونگذار برای مشمولین مقرر داشته علاوه بر دریافت حقوق و مستمری، از نظر کلیه خدمات رفاهی و مزایای دیگر مانند سایر جانبازان در سطح کشور تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار گیرند. این مقایسه، به صورت خلاصه به قرار ذیل می‌باشد:

جدول مقایسه مواد قانونی مرتبط با مشمولین طرح در نیروهای مسلح

ردیف	قانون مقررات استخدامی سپاه	قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران	میزان تطبیق	توضیحات
۱	ماده (۱۷۱)	ماده (۱۵۳)	هم‌عرض	بیان تعریفی از حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری
۲	ماده (۱۲۱)	ماده (۱۰۸)	هم‌عرض	تبیین وضعیت خدمت و اشتغال جانبازان شاغل و غیرشاغل
۳	ماده (۱۷۵)	ماده (۱۵۷)	هم‌عرض	میزان حقوق وظیفه جانبازان (که شامل بسیجیان و نیروهای وظیفه جانباز می‌گردد)
۴	ماده (۱۸۵)	ماده (۱۶۷)	هم‌عرض	شمول جانبازان شاغل و غیرشاغلی که از نیروهای نظامی حقوق دریافت کرده و تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران نیز قرار می‌گیرند
۵	ماده (۶)	ماده (۲۱)	هم‌عرض	احصای کادر و پرسنل نیروهای مسلح
۶	ماده (۱۹۰)	-	تطابق ندارند	این ماده در تعارض با سایر مواد قانونی مرتبط با مشمولین سپاه مدنظر این طرح که عبارتند از: جانبازان بسیجی و سربازان جانباز، قرار دارد

جمع‌بندی و پیشنهاد

همان‌گونه که عنوان شد هم در «قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» و هم در «قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران» احکام مشابهی در خصوص جانبازان تحت شمول وضع شده است و در این مورد ماده (۱۵۳) قانون ارتش دقیقاً مشابه ماده (۱۷۱) قانون سپاه پاسداران می‌باشد؛ بنابراین دلیلی برای استنکاف در پرداخت حقوق و مستمری جانبازان تحت شمول قانون مقررات استخدامی سپاه وجود ندارد. با وجود این از آنجایی که مطابق آنچه در مقدمه توجیهی طرح آمده است، اشکال اصلی ناشی از سوءبرداشت دستگاه‌های اجرایی از ماده (۱۹۰) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می‌باشد که به‌نظر می‌رسد با تصویب مصوبه کمیسیون اجتماعی دال بر اینکه اجرای این ماده مانع پرداخت‌های مندرج در مواد (۱۷۱) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و (۱۵۳) قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران به جانبازان بسیجی و سربازان جانباز سپاهی نمی‌باشد، قابل حل و فصل باشد تا مشمولین فوق مانند سایر هم‌ردیفان خود در ارتش بتوانند علاوه بر حقوق و مزایای دستگاه مربوطه، با مراجعه به بنیاد شهید و امور ایثارگران از امتیازات و تسهیلات آن نهاد نیز بهره‌مند گردند. بنابراین پیشنهاد می‌گردد مصوبه کمیسیون اجتماعی تصویب شود.

اما در خصوص مصوبه کمیسیون اجتماعی شبهه‌ای وجود دارد دال بر اینکه تبصره بند «الف» طرح پیشنهادی دارای بار مالی بوده و ذکر عبارت ذیل تبصره مزبور مبنی بر «اعتبار موردنیاز اجرای این تبصره سالیانه توسط دولت در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد» ممکن است با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی مغایرت داشته باشد.